

Uit de Italiaanse landelijke krant 'Il Manifesto'

Het parfum van "Para | Diso", vluchtig als de dans zelf.

De voorstelling van Greco en Scholten, een decaloog voor het lichaam.

Francesca Pedroni

Vertaling Mariella Lombardo

19-09-2010 Voorstelling gezien in Turijn

Als het publiek voordat de voorstelling begint de zaal van het theater Fonderie Limone in Moncalieri (Turijn) binnenkomt is het podium in een donkeroranje schemering gehuld en is op de achtergrond een donker geronk te horen. Hier vindt tijdens het Torino – danza Festival, dat overigens coproducent van deze voorstelling is, de Italiaanse première plaats van *You Para | Diso*, het laatste deel van het vierluik dat geïnspireerd werd op de Divina Commedia van Dante. Het vierluik werd gecreëerd door de choreografen Emio Greco en Pieter Scholten voor hun Amsterdamse dansgezelschap. Dit laatste deel is de explosieve afsluiting van een reis die in 2006 begon met het verzengende Hell, dat in 2008 gevolgd werd door (purgatorio) POPOPORA en (purgatorio) IN VISIONE, een tweeluik dat zich afspeelt tussen aardse passies en het verlangen naar loutering. Met dit laatste deel komt de reis tot een hoogtepunt. De hele serie wordt gekenmerkt door een extreme lichamelijke, met een energie die, net als bij het krullen van de top van een golf, in een steeds toenemende beweging van binnenuit zenuwen, spieren en emoties naar buiten stuwt.

Maar wat te doen als je geconfronteerd wordt met het paradijs, met dit utopische maar tegelijkertijd angstwekkende visioen van onbeweeglijkheid, eeuwigheid, afwezigheid van emotionele betrokkenheid, van een wereld die voortdurend aanwezig en verlicht is. Een ruimte die, zo stellen Greco en Scholten zich voor, "impliceert dat we afscheid moeten nemen van alles waar we aan gehecht zijn". Alsof je onderweg bent naar een onmenselijke staat van zijn, een euforie waar geen einde aan komt. De toeschouwers zijn ondertussen op hun plaats gaan zitten en het zware gedreun is tot een einde gekomen. Het wordt op een explosieve manier weggedrukt door de *Ode to Joy* uit de Negende symfonie van Beethoven. Het getuigt van behoorlijk wat lef als je zo durft te beginnen. Broederschap, vreugde als goddelijke vonk. Het contrast tussen de utopie en de reële wereld waartoe wijzelf en ook de dansers behoren wordt in een ogenblik neergezet, op het nog steeds onverlichte podium.

Dan opeens is daar het licht. De dansers zijn in het wit gekleed, ze worden gekatapulteerd in een vreemde wereld, waar ze aanvankelijk in een onbeweeglijke pose staan, zonder enige extase. Het lijkt er eerder op dat ze staan te wachten op een staat van sublieme eeuwigheid.

Emio Greco, die dit keer niet meedanst, en Pieter Scholten hebben een decaloog gecreëerd. Tien woorden, waarvan er zes toevertrouwd worden aan de zes performers, één aan iedere danser, op zoek naar hun individuele kwaliteit van bewegen: trust (vertrouwen), purity (zuiverheid), inhumanity (onmenselijkheid – het ontbreken van menselijkheid), exclusivity (exclusiviteit), cosmos (kosmos), generosity (vrijgevigheid), infinity (oneindigheid), future (toekomst), divinity (goddelijkheid), soul (ziel). Concepten waarover Emio en Pieter ook een magazine hebben gepubliceerd, met bijdragen van onder andere Romeo Castellucci en Franco Battiato. Ze hebben zelfs met Alessandro Gualtieri een parfum gecreëerd dat dezelfde naam als de voorstelling heeft, net zo vluchtig als de essentie van de dans, net zo ongrijpbaar als het beeld van het paradijs.

Vertrouwen: de danser geeft zich over aan de dans, waarbij het individu zich eerst door middel van zijn individuele bijdrage onderscheidt en vervolgens zijn kwaliteit aan de groep geeft, in een meeslepende werveling van bewegingen, een concept dat als een rode draad door heel de voorstelling loopt. Dereck Cayla representeert het concept zuiverheid, in een dans die niet waarneembaar lijkt te willen zijn, hij doorkruist de ruimte en wervelt om zijn mededansers, zoals bijvoorbeeld bij de ontmoeting met de uitzonderlijke Victor Callens, de toekomst, een beweging die zich uitdrukt in golvende spiralen; Sawami Fukuoka, exclusiviteit als taal van het lichaam, communicatie zonder woorden, danst op de vloer, rolt zich ineen, maakt kleine sprongetjes; Vincent Colomes representeert het concept kosmos, de ruimte die wordt bereden als in een hemelse rodeo, met een ontzagwekkende, moordende snelheid, die je naar een andere dimensie brengt. Suzan Tunca, de romp achterovergebogen, de blik naar boven gericht, opent zich, als uitdrukking van het concept vrijgevigheid. Neda Hadji-Mirzaei onderzoekt wat het betekent om "goddelijk te zijn", een mysterieus en onmogelijk domein, dat gesymboliseerd wordt door haar zilveren danstenuë. Een reis die uiteindelijk leidt naar het laatste concept, het slotwoord Soul – "I am soul because I have captured the fire" (ik ben ziel omdat ik het vuur gevangen heb, zo wordt in het magazine geschreven), waarbij

alle dansers een zilveren danstenuue dragen en dansen op de Toccata en Fuga in D kleine terts van Bach. Onderwijl blaast een ventilator tegen de grote doeken die als decor op het podium hangen en brengt ze in beweging, waarbij door de luchtverplaatsing het reukorgaan van het publiek geprikkeld wordt.

Een overdonderende hoeveelheid licht, fel en intens, en toch is het geheel op geen enkele wijze te gelikt of onecht: we zien een beweging waarin Greco en Scholten op miraculeuze wijze de band tastbaar maken tussen de "inhumanity" van de utopie van het paradijs, net zo vluchtig als de essentie van de dans, die alleen ervaren kan worden als de geur van iets dat ongrijpbaar is, en de menselijkheid van de performers. De "you" uit de titel van de voorstelling staat voor de relatie tussen de toeschouwers en de dansers, de relatie tussen de dansers onderling, tussen de mens en het beeld van het paradijs, een PARA | DISO, dat, net zoals het wordt geschreven, verkend wordt met een menselijke wereldsheid, die dus onvermijdelijk voorzien moet worden van het teken van een onzekere cesuur. Een zeer geslaagde voorstelling die beklijft.